

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 30. avgust 2021.godine

POLITIKA- Zbog zatucanosti ljudi malo je dece imunizovano

RTS- Đerlek: Situacija u Novom Pazaru i Tutinu zabrinjavajuća i alarmantna

RTS- Edita Stokić: Najviše hospitalizovanih ima između 30 i 60 godina

RTS- Sa kakvim posledicama se susreću oboleli od kovida i kad je vreme za povratak fizičkim aktivnostima

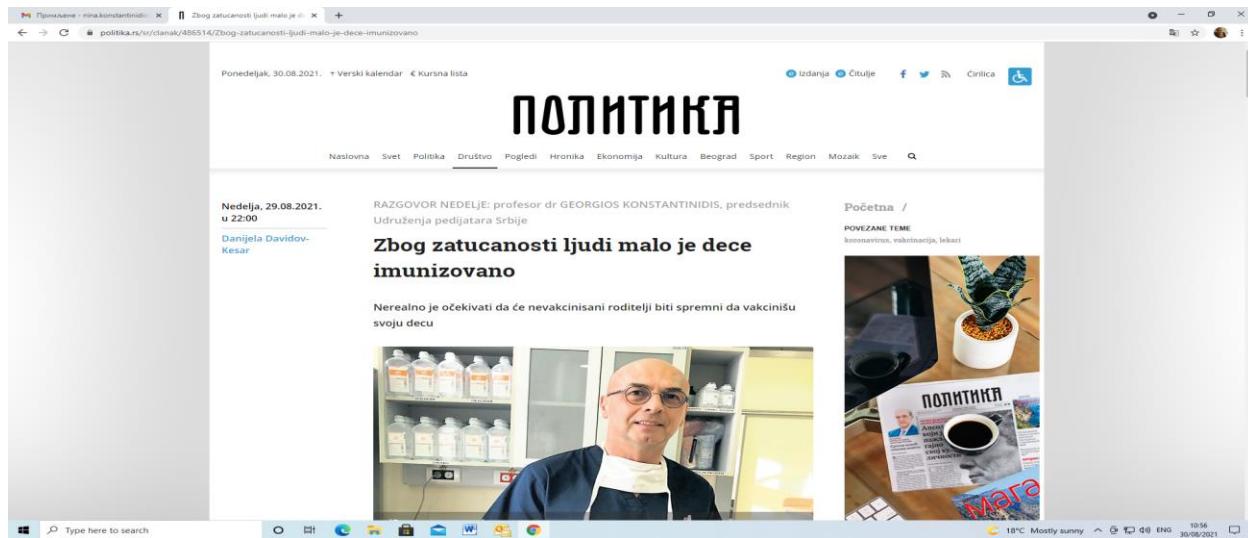
RTS- Dr Bekić za RTS: Za kolektivni imunitet treba bar još milion vakcinisanih

BLIC- "NIKAD OVAKO NEŠTO NISMO VIDEKI, ČIM DOĐU U BOLNICU, MORAJU NA KISEONIK" Na udaru gotovo isključivo nevakcinisani, najteži pacijenti sada su MLADI

BLIC- "ESTRADNI KONCERTI ODRŽAVAJU SE BEZ SAGLASNOSTI I MERA" Todorović za "Blic" o lambda soju, trećoj dozi i merama: "Čitave porodice nam se VRAĆAJU ZARAŽENE"

NOVOSTI- NAŠI ZUBARI U SVETSKOM VRHU: Stomatološki fakultet u Beogradu ponovo odlično plasiran na prestižnoj Šangajskoj listi

ПОЛИТИКА

Zbog zatucanosti ljudi malo je dece imunizovano

Nerealno je očekivati da će nevakcinisani roditelji biti spremni da vakcinišu svoju decu

U škole će prvi septembra sesti svi đaci u Srbiji, nastava će trajati 45 minuta, a u zavisnosti od epidemijске situacije, ukrštanja podataka zasnovanih na broju zaraženih, procenta pozitivnih testova i mera prevencije u obrazovnim ustanovama, prelaziće se na tri modela njihovog funkcionisanja. Dok se neki roditelji raduju jer će deca napokon imati normalnu nastavu, mnogo je onih koji strahuju od zaražavanja virusom korona, budući da lekari očekuju da će u septembru u našoj zemlji biti po 5.000 obolelih na dnevnom nivou. S druge strane, u Srbiji je odobrena vakcinacija protiv korone dece starije od 12 godina, ali je mali broj roditelja koji žele da vakcinišu mališane.

U razgovoru za „Politiku” profesor dr Georgios Konstantinidis, predsednik Udruženja pedijatara Srbije, kaže da je dobro što će škole krenuti normalnim tempom rada i da je napravljen „model semafora”, po kojem će se nastava dalje odvijati ukoliko dođe do pojave obolele dece u njima.

S obzirom na nepovoljnu epidemijsku situaciju u zemlji, mislite li da je u ovom trenutku najbolje da deca krenu u školu i pohađaju klasičnu nastavu?

Prema svim epidemiološkim studijama koje su rađene prošle godine, procenat zaražavanja školske dece i adolescenata tokom perioda u kojem se nije išlo u školu, a da nije bio kompletan „lokdaun”, bio je veći. To znači da su deca bila bezbednija u školama nego kada su se sastajala i igrala mimo škole. Treba imati na umu i da je obrazovanje prioritet svakog društva, a 2020. godine je na planeti milijardu i po dece ostalo bez škole. Nekoliko stvari primećeno je u svetu kada se nije išlo u školu. Došlo je do porasta porodičnog nasilja za vreme „lokdauna”, zatim seksualnog zlostavljanja, povreda u kućama, brakova

maloletnika, a u nekim sredinama i do gladovanja dece koja su navikla da glavni obrok dobijaju u školama, u koje nije bilo moguće ići. To kod nas, na sreću, nije bio slučaj.

Hoće li se poboljšati epidemija situacija ako se sada u većoj meri deca vakcinišu protiv kovida 19?

Verovatno neću ništa pametno reći ako kažem da smo već u tome zakasnili. Udržanje pedijatara Srbije bilo je jedno od prvih strukovnih udruženja u Evropi koje je dalo preporuku za vakcinaciju dece još polovinom juna. Da smo tada dobro krenuli sa vakcinacijom, do sada bismo imali znatan broj vakcinisanih i epidemiju situaciju na zavidnom nivou. Međutim, to se nije desilo. Da se više od 75 odsto mališana imunizovalo, sada ne bismo pričali ni o tome zašto moraju da nose maske i kada.

Koliko je dece do sada imunizovano protiv korone u Srbiji?

Video sam podatak da je oko 4.000 dece primilo vakcnu. To je malo i na nivou je statističke greške. Faktički, to znači da je manje od dva odsto dece zapravo vakcinisano ukoliko se gledaju deca uzrasta od 12 do 15 godina. Očigledno je da je ovde reč o jednoj velikoj zatucanosti ljudi, iako je 21. vek, koja je nedopustiva, jer je vakcinacija bezbedna i ispitana i bez sumnje donosi korist čitavom društvu. Vakcinisano je malo mlađih ljudi i roditelja školske dece, pa je nerealno očekivati da će oni biti spremni da vakcinišu svoju decu kad nisu hteli ni sami to da obave. Neophodno je sprovesti edukaciju da ljudi dobiju adekvatne informacije zasnovane na činjenicama, a ne na objavama i tabloidnim komentarima.

Koji su glavni razlozi zbog kojih se roditelji plaše da vakcinišu decu?

Ne znam. Prepostavljam da je reč o antivakserskom uticaju na ljudi. To je posledica ukupne društvene situacije i tabloidizacije čitavog našeg života. Treba snažno pokušati nešto da se taj stav promeni kod njih. Kod dece se mnogo lakše može formirati pravilan stav. Istraživanja u EU pokazala su da su stariji od 14 godina u tri četvrtine slučajeva pokazali pozitivan stav prema vakcinaciji i nisu imali ništa protiv toga da se vakcinišu.

Da li je tačno da ima i roditelja koji odvraćaju decu od vakcinacije?

Na to ne možemo na utičemo. Našim pravnim propisima i zakonskim aktima definisano je da mora da postoji saglasnost roditelja za decu do 16 godina. Stariji mogu sami da donešu odluku. Mislim da bi bilo normalno da roditelji porazgovaraju s decom i da koliko-toliko prihvate relevantan stav dece. U Holandiji su propisi takvi da deca starija od 12 godina mogu sama da donešu takvu odluku. To je ipak preavangardno u ovom trenutku za naše društvo.

Kod nas ima slučajeva da roditelji brane i studentima da se imunizuju.

To je odraz činjenice da smo u načelu i dalje duboko patrijarhalno i konzervativno društvo, gde se podrazumeva da deca žive s roditeljima do 35. godine.

Jedna od najvećih nedoumica roditelja je da li će dete imati neke posledice vakcinacije koje će uticati na njegov dalji rast i razvoj. Kakvo je vaše mišljenje o tome?

Korona je nova bolest. Ne postoji osoba na ovom svetu koja može da pruži stopostotnu garanciju. Ali, garancije ne postoje ni za druge bolesti. Istraživanja su pokazala blage lokalne reakcije posle vakcinacije dece, to jest kod nekih se javio bol u ruci koji je trajao od 12 do 24 sata, što je neznatno u odnosu na korist koju donosi vakcinacija. Na primer, u Sloveniji je već vakcinisano 19.000 dece, i samo 70 njih imalo je blage reakcije, poput bola u ruci koji je brzo prošao. Vakcina protiv korone ima mnogo manje neželjenih efekata u odnosu na neka druga cepiva.

Ipak, ima mišljenja kako posledice mogu da se vide tek posle nekoliko godina i da vakcina može da utiče na reproduktivno zdravlje.

Voleo bih da vidim barem jedan dokaz koji bi potvrdio tu tezu. Možemo da budemo paranoidni, ali je sigurno da su deca i odrasli koji su vakcinisani mnogo zaštićeniji od dobijanja korone, manje obolevaju i nemaju težak oblik bolesti, a samim tim imaju mnogo veće šanse da prežive ukoliko se razbole.

Smatrate li da cepivo treba da dobiju sva deca ili samo mališani koji već imaju neke hronične bolesti?

Naše udruženje je dalo preporuku o tome i na Vladi Srbije je da to usvoji. Mi smatramo da treba vakcinisati svu decu stariju od 12 godina, a ne samo one koji imaju zdravstvene probleme. Naša preporuka je zasnovana na dokazima o izuzetnoj efikasnosti vakcine, koja iznosi više od 95 odsto. Ima podataka da čak štiti i više od 97 odsto populaciju u tom uzrastu. To je impresivno. To je usvojeno i u drugim evropskim zemljama.

Očekujete li da će nadležni uskoro usvojiti vašu preporuku?

Izneo sam naše stavove na Kriznom štabu za suzbijanje kovida 19. To je vrlo dobro prihvaćeno. Pismo sam uputio i Nacionalnom telu za imunizaciju. To je put kojim treba ići. Ukoliko bi krenula masovnija vakcinacija dece, treba osmisiliti modele rada, jer decu ne treba imunizovati na vakcinalnim punktovima za odrasle. Pitanje je da li da se to nastavi na pedijatrijskim odeljenjima kao do sada ili da se možda organizuje u školama. U taj deo ne „ulazim” jer to prevaziđa nadležnost našeg udruženja. Veoma je važno da se prvo vakcinišu odrasli građani, roditelji dece, a uporedo s njima i mališani.

Mislite li da će se omasoviti vakcinacija dece uprkos činjenici da su neki lekari pokrenuli peticiju upravo protiv imunizacije najmlađih?

Mislim da je oko 12 lekara potpisalo tu peticiju. Nejasna mi je ideja jedne profesorke zašto je to uradila. Ta odluka nije sigurno zasnovana na dokazima, već na poluinformativnim, nedovoljnim informacijama i naučno nepotvrđenim činjenicama. Dobro je što su se protiv te peticije izjasnile kolege s Medicinskog fakulteta i Katedre za mikrobiologiju u Beogradu. Oni jasno podržavaju vakcinaciju, što ima mnogo veću stručnu težinu u odnosu na desetak kolega potpisnika sporne peticije. Oni imaju prava na svoje mišljenje, ali možda ne bi trebalo da im se mnogo daje na značaju. Rekli su da će izaći s nekim dokazima, ali nisu. Žao mi je što se nekada mnogo pridaje pažnja nečemu što ima prizvuk senzacionalizma. Savremena medicina ne obuhvata naše mišljenje i subjektivni osećaj, već činjenice koje su dokazane.

Hoće li uskoro biti dozvoljeno da i mališani mlađi od 12 godina prime vakcincu? U nekim zemljama se o tome razmišlja.

Kod nas se deci isključivo daje vakcina proizvođača „Fajzer” – „Biontek”. Neki proizvođači rade ispitivanja za davanje cepiva kod dece starije od šest meseci, kao što je kompanija „Moderna”. Neke kompanije već rade i analize za davanje doza deci starijoj od tri godine. Nemam dilemu da će u jednom trenutku istraživanja biti završena i da će se potvrditi da je vakcina bezbedna i za decu mlađu od 12 godina.

Znači li to da bi vakcina protiv kovida 19 mogla da se nađe i u obaveznom kalendaru vakcinacije?

Moje razmišljanje je da će možda jednog dana i ta vakcina biti u obaveznom kalendaru vakcinacije.

Građani strahuju da će u narednom periodu doći do „sudara” korone i gripa. Da li decu treba vakcinisati protiv gripa?

Do sada decu nismo preventivno vakcinisali protiv gripa. Moj lični stav je da nema potrebe da se to radi. Mnogo je bitnije da zaživi vakcinacija dece protiv kovida 19.

Koliko je pandemija kovida 19 uticala na smanjenje imunizovane dece protiv drugih bolesti?

Smanjen je obuhvat vakcinacijom, posebno protiv morbila. On je za prvu polovinu 2020. godine iznosio 78 odsto. Zato postoji realna opasnost za pojavu epidemije malih boginja. Procenat nevakcinisane dece najveći je u urbanim sredinama, među najobrazovanim kategorijama stanovništva. U Beogradu iznosi oko 70 odsto.

Očekuje se rast broja zaražene dece

Koliko je do sada dece bilo zaraženo koronom u Srbiji?

Jedna od manjkavosti je što mi ne dobijamo te podatke. Tražio sam od Instituta za javno zdravlje Srbije da počnu da nam ih dostavljaju. Na taj način možemo da pratimo situaciju u realnom vremenu. Prema nekim podacima do kojih sam došao, mi se ne razlikujemo po tome od drugih država. To znači da su od tri do pet odsto od ukupno obolelih deca. Procenat smrtnosti kod dece zbog korone je 0,2 odsto. U svetu je registrovano oko 185.000 više smrtnih slučajeva kod dece prošle u odnosu na prethodnu godinu, što se najviše pripisuje koroni, iako još ne postoji precizna statistika.

Očekuje li se povećanje broja obolelih među najmlađima zbog delta soja, koji se smatra prenosivijim?

U SAD je prvo registrovan porast zaražavanja delta sojem među decom. Tamo je u junu bilo više od 12 odsto testiranih koji su mlađi od 18 godina, od kojih je bilo pozitivno 20 odsto. Dakle, izražen je rast obolelih među mlađima zbog delta soja. Mi „kasnimo” za koji mesec za njima i sa polaskom u školu očekuje se rast broja zaražene dece.

Produženi kovid 19 je realnost

Koliko može da bude opasan takozvani produženi kovid 19 kod mališana koji su preležali koronu?

Smatra se da do šest meseci posle preležane bolesti adolescenti mogu da imaju slabost, malaksalost, glavobolju, osećaj teskobe, lupanja srca... Produceni kovid 19 je nešto što je realnost i zato je vakcinacija jedan od razloga zašto treba primiti cepivo i sprečiti i zaražavanje i produženi kovid 19. Samim tim, osoba neće imati opasni multisistemski inflamatorni odgovor organizma.

The screenshot shows a news article from RTS titled "Đerlek: Situacija u Novom Pazaru i Tutinu zabrinjavajuća i alarmantna". The article discusses Mirsad Đerlek's warning to RTS about the situation in Novi Pazar and Tutin, mentioning the need for immediate vaccination. The page includes a video player showing an interview with Đerlek, several smaller video thumbnails, and a sidebar with various news snippets and advertisements.

Đerlek: Situacija u Novom Pazaru i Tutinu zabrinjavajuća i alarmantna

Državni sekretar Ministarstva zdravlja Mirsad Đerlek kaže za RTS da broj novozaraženih u Tutinu i Novom Pazaru upozorava, ističući da je hitno potrebno usvojiti nove mere kako se ne bi ponovio katastrofalni scenario kao prošle godine.

Mirsad Đerlek rekao je da je Zavod za javno zdravlje Novi Pazar uputio hitan dopis križnom štabu opštine Tutin da se održi hitna sednica i preporučio mere zbog pogoršanja epidemiološke situacije.

"Što pre da se poveća broj vakcinisanih u Tutinu, da se 100 odsto poveća inspekcija i kontrola nad lokalima, okupljanjima, noćnim klubovima, u školama da se povećaju dežurstva minimum 50 odsto i da se ne mešaju učenici. Nadam se da će krizni štab to i prihvati", istakao je Đerlek govoreći za Dnevnik RTS-a.

Naveo je da će osnovci u Tutinu ići u školu kao i ranije, dok će srednjoškolci nastavu pohađati onlajn. U Novom Pazaru će se, kaže, nastava održavati po modelu 1 - neposredno u školama, dok će srednja škola biti organizovana po modelu 2 - jedan dan u školi, jedan dan onlajn.

"Situacija je zabrinjavajuća i alarmantna. U Tutinu je u julu bilo sedam novoobolelih, u avgustu 536. Novi Pazar u julu osam, a u avgustu 888", rekao je Đerlek ističući da su glavni razlozi za lošu situaciju slab odziv na vakcinaciju, letovanja, nepoštovanja mera i masovna okupljanja.

Brojke, naglašava, upozoravaju i treba pokušati da se ne desi scenario od prošle godine, kada je u tim gradovima situacija bila van kontrole.

"Ako sada imamo u Pazaru 888 novih slučajeva, pitanje je šta nas čeka u septembru", navodi državni sekretar Ministarstva zdravlja.

The screenshot shows a news article from RTS titled "Edita Stokić: Najviše hospitalizovanih ima između 30 i 60 godina". The article discusses the current situation at the KC Vojvodine where the number of hospitalized COVID-19 patients has increased significantly. It features a video of Edita Stokić, the director of the KC Vojvodine, speaking on a news program. The page includes various news snippets and links to other articles.

Edita Stokić: Najviše hospitalizovanih ima između 30 i 60 godina

Na lečenju od kovida u Kliničkom centru Vojvodine u Novom Sadu najviše je pacijenata od četvrte do šeste decenije života. Oni koji su u jedinicama intezivne nege su isključivo nevakcinisani, rekla je za RTS direktorka Kliničkog centra Vojvodine profesorka Edita Stokić.

Tokom poslednjih nedelja i dana broj pacijenata koji su zatražili pomoć zbog kovida je povećan, a veći je i broj onih koji se hospitalizuje, rekla je gostujući u Jutarnjem Dnevniku profesorka Edita Stokić.

"U KC Vojvodine trenutno su na lečenju 86 kovid pacijenta, a 13 se nalazi na mehaničkoj ventilaciji, što nas je nateralo da obezbedimo dodatne kapacitete, i sada imamo tri jedinice intezivne nege i tri poluintezivne", navela je direktorka te ustanove.

Trenutno među hospitalizovanim je najviše pacijenata koji se nalaze u dobi između četvrte i šeste decenije živoota, ali imamao i slučajeve da je više članova iste porodice na bolničkom lečenju.

"Na lečenju je jedna pacijentkinja koja je bila intubirana, a sada se leči bez respiratora dok je istovremeno i njen muž na poluintezivnoj nezi. Imamo i dve trudnice na lečenju. Grubo rečeno, najveći broj pacijenata je nevakcinisan ili je primio samo jednu dozu. Ni jedan pacijent koji je na intezivnoj nezi nije vakcinisan", istakla je Edita Stokić.

Direktorka KC Vojvodine je ponovila da je vakcinacija jedina mera prevencije širenja bolesti.

"Moramo shvatiti da je vakcinacija jedina mera sprečavanje obolenja i širenja infekcije kovid 19 i to je jedina mera koja može da prekine epidemiju", kaže doktorka.

Upozorava da je među obolelima sve više mladih i sa težom kliničkom slikom. "Preminuo nam je mladić u ranim tridesetim godinama koji nije imao druge komobiditrete i nije bio vakcinisan", rekla je doktorka Stokić.

Uskoro će biti otvorena i kovid bolnica u blizini Novog sada koja će imati 616 postelja, 212 u intezivnoj nezi i 404 postelje za poluintezivnu terapiju. Bolnica će biti opremljena savremenom dijagnostičkom opremom, imaće porođajnu salu, angio salu, radiološko odeljenje i apoteku sa svim potrebnim lekovima.

"Najiskusniji lekari, anesteziolozi sa KC Vojvodine predvodiće rad u ovoj bolnici a pridružiće im se i novozaposleni lekari i drugo medicinsko i nemedicinsko osoblje", rekla je za RTS direktorka Kliničkog centra Vojvodine profesorka Edita Stokić.

The screenshot shows a news article from RTS titled "Sa kakvim posledicama se susreću oboleli od kovida i kad je vreme za povratak fizičkim aktivnostima". The page includes a video player showing a woman speaking, likely Dr. Danijela Jevtić, and various news snippets on the left side.

Sa kakvim posledicama se susreću oboleli od kovida i kad je vreme za povratak fizičkim aktivnostima

Nakon preležanog koronavirusa, većina ljudi se žali na hroničan umor i nedostatak snage. Za sve koji su se izlečili, oporavak nije bio isti. Neki ga lako prevaziđu, dok nekima virus može da izazove ozbiljne posledice.

Nakon preležanog kovida 19 javljaju se dve generalne kategorije simptoma. U prvoj su oni koji su viđeni i kod drugih teških respiratornih bolesti: zamor, otežano disanje, bolovi u grudima i zglobovima.

Ovi problemi se polako povlače vremenom kod velike većine konvalescenata, mada mogu povremeno da ostanu trajni i da vrlo negativno utiču na kvalitet života.

U drugoj kategoriji stoje problemi koji često nisu očigledni, ali su dugoročno mnogo ozbiljniji: oštećenja pluća, srca, bubrega, i mozga.

Doktorka Danijela Jevtić navodi za RTS da je kovid-19 bolest koja pogađa sve organe.

"Kovid zahvata različite organe pa dođe kao multisistemska bolest. Videli smo da kovid ume da ostavi i ozbiljne posledice, poput fibroze na plućima, razne tromboze, probleme sa srčanim mišićem", navodi Jevtićeva.

Povećan broj srčanih i moždanih udara

Nakon preležanog kovida 19 povećan je broj srčanih i moždanih udara.

"Što se tiče srca imamo bolove, aritmije, skok pritiska, povećan broj srčanih i moždanih udara jer kovid daje poremećaj u smislu zgrušavanja, najčešće u smislu stvaranje ugrušaka u najrazličitijim organima - mozgu, srcu. Veoma često imamo infarkte, bolove u grudima, poremećaj cirkulacije i u ostalim organima - bubrežima, jetri, slezini, crevima", navodi Jevtićeva.

Objašnjava da nakon preležanog kovida često dolazi do opšteg pada imuniteta i oštećenja pluća.

"A sa lošom funkcijom pluća dolazi do lošeg dopremanja krvi i kiseonika u mozgu i srcu, pa se javlja nešto što mi zovemo moždana magla - opšte maglovito stanje, na neki način pad moždanih funkcija u smislu pada pažnje, shvatanja, koncentracije u učenju, radu, vožnji", objašnjava Jevtićeva.

Kada je pravo vreme za povratak fizičkim aktivnostima

Oporevak i vraćanje fizičke snage, u zavisnosti od kliničke slike, može trajati nekoliko meseci.

"Iz tog razloga zbog opšteg pada imuniteta savetujemo što zdravije navike i postepeno vraćanje u svakodnevne aktivnosti čak i onda kada pacijenti misle da zbog blage forme imaju širinu i mogućnost da se što pre uključe u sve životne tokove i naprave fizičko opterećenje. Često se dešava da blag tok ne mora da znači i blage komplikacije. Čak 30 odsto pacijenata koji su imali blag tok bolesti imaju ozbiljne komplikacije", poručila je Jevtićeva.

The screenshot shows a news article from RTS titled "Dr Bekić za RTS: Za kolektivni imunitet treba bar još milion vakcinisanih". The page includes a video player showing Dr. Bekić and a female host. The video player has a play button and a timestamp of "0:00". The page also features various news snippets and links related to the coronavirus situation in Serbia.

Dr Bekić za RTS: Za kolektivni imunitet treba bar još milion vakcinisanih

Koordinator vakcinalnog punkta na Beogradskom sajmu Zoran Bekić rekao je za RTS da je vidno povećano interesovanje građana za vakcinaciju trećom dozom i da je, zaključno sa jučerašnjim danom, 120.000 građana Srbije primilo treću dozu.

Doktor Zoran Bekić, koordinator vakcinalnog punkta na Beogradskom sajmu i direktor Doma zdravlja Savski venac, gostujući u Jutarnjem programu RTS-a, rekao je da je povećan broj građana Srbije zainteresovanih za primanje treće doze vakcine.

"Ti brojevi rastu poslednjih dana po eksponencijalnoj krivi. Pre pet dana su brojeni bili oko 10.300, da bi se povećali na 29.000, na 59.000, 85.000. Do juče je vakcinisano 120.000 ljudi", rekao je Bekić, koji je dodao da je 6.100 ljudi primilo treću dozu vakcine na najvećem punktu – Beogradskom sajmu.

Savet doktora je da primimo treću dozu, bez obzira na to ko je proizvođač vakcine, kako bismo ojačali imunitet. Bekić, ipak, upozorava da se dnevno ne vakciniše dovoljan broj ljudi, kao i da apeli nisu urodili plodom.

"Korona se otela kontroli. Ostavili smo joj vreme da mutira i da može da pređe u delta soj koji se brzo širi. Korona, ako joj ostavite vreme, ona će preći u oblik koji će se brzo širiti, jer želi da preživi. Broj građana koji nisu vakcinisani su najugroženiji i treba da budu svesni toga", kaže dr Zoran Bekić.

Gost Jutarnjeg programa kaže da, ukoliko govorimo o očuvanju javnog zdravlja, možemo da razmišljamo o obaveznoj vakcinaciji, kao i da to treba da budu zdravstveni radnici koji su na prvoj liniji odbrane od koronavirusa.

"Za kolektivni imunitet bar još milion vakcinisanih"

"Svi ljudi koji su u velikom broju kontakta – vojska, policija, državna uprava, prosvetni radnici su, takođe, u grupi o kojoj se razmišlja da se obavezno vakcinišu, jer ćemo na taj način sa pedeset odsto vakcinisanih građana, skočiti možda na 70 odsto i približiti se kolektivnom imunitetu", navodi Bekić.

Dodaje da bi trebalo da se vakciniše bar još milion ljudi kako bi se postigao kolektivni imunitet, kada ćemo moći lakše da živimo.

"I države koje su odmakle u vakcinisanju, kao Izrael, imaju skok novozaraženih. Kod nas neće biti broj obolelih kao u decembru ili januaru, kada smo imali oko 7.500 zaraženih svaki dan. Sada imamo oko 2.500 ljudi, ali imamo i umrla lica. Kada imamo umrle ne možemo da kažemo da smo izborili sa koronom. To je alarm, moramo da razmišljamo o korona propusnicama, obaveznoj vakcinaciji", upozorava Bekić.

"Kovid propusnice će ubrzati vakcinaciju"

Ističe da je kovid propusnica prva stvar koju treba da uvedemo u Srbiji, zato što će se na taj način ubrzati vakcinacija, jer sa njom jedino vakcinisani mogu da uđu u restorane, kafiće....

"To će ljudima da oteža svakodnevni život i oni će se vakcinisati", ukazuje Bekić.

Gost Jutarnjeg programa zaključuje da jedini cilj vakcinacije očuvanje javnog zdravlje, kao i da je ljudski život prioritet.

"Treba da se vakcinišu svi, ne možemo da označimo populacionu grupu. Naši najstariji su najugroženiji", zaključuje doktor Zoran Bekić.

"NIKAD OVAKO NEŠTO NISMO VIDELO, ČIM DOĐU U BOLNICU, MORAJU NA KISEONIK" Na udaru gotovo isključivo nevakcinisani, najteži pacijenti sada su MLADI

Broj novozaraženih infekcijom Covid-19 poslednjih dana raste u Srbiji, te se broj pregleda skoro duplirao. Na udaru su mahom nevakcinisani, a među njima je sve više mlađih ljudi uzrasta od 20 do 40 godina.

VMC Karaburma i Infektivna klinika beleže porast prijema pacijenata. Prema rečima lekara, ima dovoljan broj postelja za obolele građane, a novi talas koji je počeo, kao i jesenji i zimski period lekari dočekuju spremni.

Kovid Bolnica u Batajnici svakog dana u proseku primi oko 40 pacijenata, starosne strukture od 20 do 50 godina. Direktorka ove bolnice dr Tatjana Adžić Vukičević, izjavila je za "Blic" da je situacija "napeta".

Ona kaže da je otvorena i zgrada C, dok je zgrada B, skoro popunjena, osim kreveta u jedinicama intenzivne nege. Prema njenim rečima, u pitanju su sve mladi ljudi.

- Uglavnom se radi o mladim nevakcinisanim osobama, najviše muškog pola, između 20 i 30 godina, potom slede oni između 40 i 50 i na kraju oni između 30 i 40 godina. Kliničke slike su veoma teške. Svaki drugi ili treći primljeni bolesnik zahteva momentalnu primenu kiseonika, ljudi su iznurenii, bore se za vazduh, imaju temperaturu. Nikada do sada, ni u jednom talasu nismo ovako nešto imali. Preko 20 odstotnih momentalno zahteva po prijemu intenzivnu negu - izjavila je dr Adžić Vukičević.

Prof. dr Ivana Milošević, zamenica direktora Klinike za infektivne i tropске bolesti, istakla je da postoji kontinuirani rast broja pregleda, kao i da je pre dve-tri nedelje dnevni broj pregleda bio oko 70 do 100, a sada 160 odnosno 170 za 24 sata.

- Opet smo u situaciji da čim se jedan bolesnik otpusti, bude primljen novi, ali ima mesta u ove dve ustanove - rekla je profesorka Miloševićeva za RTS.

Starosna struktura pacijenata na Infektivnoj klinici je različita, ima puno mladih, kao i starijih ljudi.

- U ovom trenutku najteži bolesnik koga lečim ima 29 godina. Ljudi su se zarazili na letovanju, na porodičnim skupovima, neki nemaju ideju gde su se zarazili što govorи koliko je bolest nepredvidiva. Dovoljno je da neko bude inficiran i da nema tešku kliničku sliku, a da može da zarazi druge – izjavila je profesorka Milošević za RTS.

Pacijentima otkazuju bubrezi, ima hitnih operacija

Kako je u razgovoru za „Blic“ objasnila direktorka kovid bolnice u Batajnici, dr Tatjana Adžić Vukičević, da smo nastavili da se vakcinišemo onako kako smo počeli, do ovako teške situacije, kakvu danas imamo, sigurno ne bi došlo. Kako pojašnjava, nekim pacijentima otkazuju bubrezi, te moraju da idu na hemodializu. Jedan broj bolesnika ima spontana krvarenja u raznim organima, zbog čega gotovo svakog drugog ili trećeg dana imaju i hitne operacije. Prema njenim rečima, drugi deo bolesnika ima infarkt srca, zbog čega se rade i hitne intervencije.

- Najteži su upravo najmađi pacijenti, većina je na mašinama sa visokim protokom kiseonika, preko 30 litara u minuti i tako danima. Veliki broj je na maskama za neinvazivnu ventilaciju, a najteži su intubirani. Intubacija sama po sebi nosi rizik niza komplikacija, pre svega sekundarnih infekcija opasnih po život, nastanka sepse, zbog čega se primenjuju antibiotici najšireg spektra dejstva - objašnjava direktorka bolnice u Batajnici.

Kako je situacija teška, a pacijenti, uglavnom mlađi pristižu, ona ima jasnu poruku, a to je pristupanje vakcinaciji.

- Moja poruka našim građanima jeste da se što pre vakcinišu da nose maske i da se ponašaju odgovorno. Ovo je jedino što možemo da uradimo kako bismo spasili svoje i živote svojih najmilijih - apeluјe direktorka bolnice u Batajnici.

The screenshot shows a news article from the Blic website. The headline reads: "ESTRADNI KONCERTI ODRŽAVAJU SE BEZ SAGLASNOSTI I MERA" Tiodorović za "Blic" o lambda soju, trećoj dozi i merama: "Čitave porodice nam se VRAĆAJU ZARAŽENE". The article features a photo of Branislav Todorović speaking at a podium with flags in the background. The Blic logo is visible in the top right corner of the page.

"ESTRADNI KONCERTI ODRŽAVAJU SE BEZ SAGLASNOSTI I MERA" Tiodorović za "Blic" o lambda soju, trećoj dozi i merama: "Čitave porodice nam se VRAĆAJU ZARAŽENE"

Vakcinacija je jedini način da sprečimo širenje virusa, da zaštitimo sebe i druge. Imunizacijom sprečavamo da se mutirani sojevi šire, jer što je obuhvat veći sve je manje onih osetljivih. Treća doza je potrebna i ona se u našoj zemlji dobro odvija. Što se tiče dnevnih skokova, naš problem je što se ne poštuju osnovne mere koje su na snazi – maske u zatvorenom, distanca i dezinfekcija, kaže u intervjuu za "Blic" prof. dr Branislav Todorović, epidemiolog i član Kriznog štaba.

Kako biste ocenili trenutnu epidemiološku situaciju u zemlji?

Opšta situacija za celu zemlju je nepovoljna i kreće se ka kompleksnijoj. To se posebno primećuje u pojedinim delovima zemlje, Raška recimo, ali i u nekim velikim gradovima. Raška oblast je u problemu zbog vrlo niskog obuhvata vakcinacijom, i ne postoji ni provizorni bedem da bi se zaustavilo naglo širenje. Oni su sada su na vrhu, bolnica u Novom Pazaru je puna. Tutin je, recimo, jedino mesto u Srbiji gde će srednje škole odmah ići onlajn i to je taj treći model crvena zona. To je vrlo zabrinjavajuće. S druge strane, imamo Preševo, ali i neke velike gradove. Zabrinjavajuće je da u tim mestima gde je slab obuhvat vakcinacije, raste broj novoobolelih, hospitalizovanih, i moram da naglasim da je tu ponašanje prema osnovnim merama i dalje potpuno nonšalantno. Nema nikakve promene odnosa kod stanovništva niti kod lokalne samouprave i to je ono što me brine.

Šta je to što bi trebalo lokalne samouprave da urade?

Lokalne samouprave treba kontrolišu mere putem komunalne inspekcije, komunalne milicije, uveliko treba kod stanovništva da vrše nadzor i edukaciju - za korišćenje mera, da pokušaju da vrate u kontrolisano stanje. Tu su i veliki gradovi, pomenući utakmicu od pre nekoliko dana, nema tu

poštovanja mera. I po celoj Srbiji se dešava još nešto i spreman sam da to javno kažem. Recimo, za festivalе, skupove, pozorišta ili muzičke svečanosti, za sve to postoji odobrenje Kriznog štaba i to se sprovodi uglavnom dobro. Kažem, uglavnom dobro. Ali zato, niko od organizatorа koncerata estradnih umetnika i umetnika, niko nije tražio niti suglasnost niti poštuju mere. To se organizuje sa neograničenim brojem gostiju, i nikakve mere se ne koriste, to je nešto što nam takođe doprinosi da brojke rastu. Ima i drugih faktora naravno, ali ovo je jedan u nizu.

Kako će se dalje odvijati epidemiološka situacija, u bolnicama se beleži priliv pacijenata?

Infektivna je puna, Karaburma je puna, povećan je broj na trećinu cele bolnice u Batajnici, Kruševac takođe, sve je to puno. I po bolnicama van toga se primaju ljudi na lečenje. To znači da mi imamo ozbiljan problem. Ako to ne bude merama zaustavljen, što ne znači da to mora da bude zatvaranjem lokalа i ugostiteljskih objekata, već poštovanjem osnovnih mera koje nikada nisu ni ukinute – maska u zatvorenom, distanca, dezinfekcija. I ako se to u tržnim centrima, supermarketima, i ostalim objektima gde cirkuliše veći broj ljudi ne sprovodi, onda naravno nastaje problem. Dalje u autobusima ne nose svi maske, a uz sve to sada počinje školska godina, deca kreću na redovnu nastavu, onda ćemo mi biti u velikom problemu i onda će brojke u narednih 15 dana sigurno preći 3.000.

Šta onda sa sportskim manifestacijama?

To isto važi za sportske manifestacije koje sam već pomenuo, mislim da dolazimo u situaciju, da se pitamo šta je važnije zdravlje i ekonomija. Pa važno je i jedno i drugo, jer bez ekonomije ne možemo da čuvamo zdravlje, a bez zdravlja nema ekonomije. Dakle, to ide jedno sa drugim. I sasvim je jednostavno, poštujte te osnovne mere i to je balans koji nam može pomoći da imamo i jedno i druge. Ljudi, mi mere imamo, samo ih ne poštujemo. Kada bi svako u zatvorenom nosio masku, a skupovi se održavali uz poštovanje i kontrolu mera, sve bi bilo bolje.

Vakcinacija trećom dozom dobro napreduje. Ali, imamo problem, veliki broj je onih koji nisu primili ni prvu dozu. Kako to komentarišete?

Vakcinacija trećom dozom ide dobro. To su opet oni ljudi koji su se odlučili za vakcinaciju, ali zato porast vakcinacije sa prvom dozom veoma slabo ide. Blagi pomak postoji, ali to je neuočljivo. Ljudi su procenili da je treća doza potrebna, ponovo imamo gužve na vakcinalnim punktovima i to su ljudi koji su za vakcinu. Što se tiče prvih doza procenat je tu oko 50, 2 odsto, ali to nije dovoljno. Mi imamo drugih 45 ili 49 odsto stanovništva koji nisu pristupili vakcinaciji i ja stvarno ne mogu da verujem da ima toliki broj ljudi koji su neodgovorni.

Koji to faktor dodatno utiče na dnevnu statistiku?

Imamo još jedan problem, naši ljudi koji rade u inostranstvu, oni kada dođu ovde ponašaju se slobodno. Razumemo, željni su odmora, ali zašto se ne ponašaju kako se ponašaju u Nemačkoj, Austriji, Francuskoj kao u zemljama u kojima žive? Tačno vidimo u pojedinim mestima, kao što recimo Preševo, kao što je to Raška, svakako i u drugim gradovima, tačno primećujemo opušteno ponašanje. Mi ih nismo mogli usloviti PCR-om, ili antigenskim testovima ili vakcinacijom, oni su naši državljeni i mogu da uđi kad hoće i

kako hoće, jer Ustav ih brani. Mislim da sve to zajedno daje odgovor zašto imamo porast. Ovo što mi vidimo sa testiranja, to je najverovatnije jedna trećina stvarno pozitivnih. Mlađe generacije, do 35 godina, tu ubrajam i srednjoškolce, pojedini se ne javljaju lekaru i ne testiraju se. Većina smatra da nema tegobe koje bi ih odvele u kovid ambulantu, ali svi zaboravljaju da to što rade može biti opasno, i po zdravlje ljudi oko njih, pa i za njih. Kao što vidimo, u bolnicama ima i mladih ljudi.

Da li nas onda očekuje neki veći talas?

Ovo što sada imamo za 15 do 20 dana će proći, ako se budemo ponašali u narednom periodu odgovornije i ako budemo sprovodili te osnovne mere koje sam pomenuo. Onda ćemo imati neku vrstu stabilizacije, na nekom nivou 700, 800, 1.000. To je svakako daleko od onoga što želimo, a to nas ne svrstava u zelenu zonu. Onda će početi da nas skidaju sa liste zemalja koje su u zelenoj zoni, a to može da ima za posledicu, ne za turizam, nego može imati i uticaj na ekonomiju. Mi imamo zemlje sa kojima sarađujemo bez ograničenja, ali šta ćemo sa zapadnom Evropom, sa drugim delovima sveta? Da li ćemo moći da njima ako nas skinu sa liste zemalja u zelenoj zoni. To su ozbiljne stvari i zaista nema potrebe da stavljamo sebe u nezgodnu poziciju, već da se ponašamo u skladu sa epidemiološkom situacijom. Vakcine imamo, samo je potrebno da budemo odgovorni.

Da li će biti nekih novih mera u narednom periodu?

Mislim da je zadnji trenutak da zaoštrimo kontrolu mera. Ne moramo još uvek da uvodimo mere u smislu zatvaranja određenih objekata, skraćivanja radnog vremena, mislim da smo daleko od toga. Ja se, doduše, zalažem za selektivan pristup, i kad je u pitanju rad objekata i kada je u pitanju škola. Kod škola smo to postigli, ta tri modela koji primenjujemo, oni su selektivni i zavise od epidemiološke situacije. Zalažem se da to isto bude za rad u ostalim oblastima. I ugostiteljstvu, turizmu, event industriji...

Koliko su slavlja i skupovi uticali na porast novozaraženih, postoji li ikakav savet za te ljude koji organizuju privatne zabave za veliki broj gostiju?

Veliki procenat novoobolelih su nam donele svadbe, svečanosti, proslave u privatnoj organizaciji. Tu nije bilo nikakve kontrole i tu se ljudi nisu držali osnovnih mera. Event industrija, oni su recimo bili korektni kod organizacija festivala, događaja... Takođe, imamo još jedan problem. Čitave porodice se vraćaju pozitivne sa znakovima obolenja. I iz Crne Gore, Grčke i Hrvatske. To je činjenica, to se i dalje nastavlja, odmori i dalje traju... Dolaze sa određenim komplikacijama, ali dobro je kada odmah dođu u kovid ambulantu. Nažalost ima i onih koji se ne jave. To ima za posledicu da mladi ljudi koji nemaju tegobe oni zaražavaju starije, okruženje, svoju rodbinu i ugrožavaju ih.

Kako motivisati ljude na vakcinaciju, ipak je ona najvažnija u ovom momentu?

Prvo, vakcinacija je jedini način da sprečimo širenje virusa, da zaštitimo sebe i druge od virusa. Dalje, ne bi mogli mutirani sojevi da se tako šire da je obuhvat vakcinacije veći, jer se tako smanjuje broj osjetljivih osoba i smanjuje se prostor za širenje virusa i prostor za njegovu mutaciju. Razgovor, tribine, edukacija... treba što više razgovarati sa ljudima.

Da li nam preti novi soj?

Bilo bi dobro da lambda ne dođe. U našem okruženju, koliko vidim do sada, on je u Austriji detektovan. I to na nekom turisti iz Perua, jer tamo se i pojavio prvi put. Da li je dalje mogao da krene prema našoj zemlji, nemamo dokaza za to niti ikakvog podatka. To je novi soj, brže se širi, kao delta soj, ali ima teže oblike i veću smrtnost, to su pokazale njihove studije.

Da li ste za vakcinaciju zdravstvenih radnika? Kako komentarišete stavove onih lekara koji ne žele da se vakcinišu?

Lekara mogu da razumem da se nije vakcinisao, samo onda ako ima nekih zdravstvenih problema koje ga sprečavaju u tome. Možda ako ima neku terapiju, neki poseban problem, pa se možda zbog toga vakcinacija ne preporučuje. U svim ostalim slučajevima to ne mogu razumem.

Vakcinacija dece je goruća tema u Srbiji. Nedavno ste vakcinisali svog unuka, kažete da je on sam to zatražio. Kakvo je vaše mišljenje o vakcinaciji dece?

Ponosan sam na to kako Mihailo razmišlja i drago mi je što je to uradio, naravno u dogovoru sa svojim roditeljima. Što se vakcinacije tiče, ona je preporuka za sve. Ako sam se ja vakcinisao, moja supruga, sin, čerka, unuci. Pa čekajte, zar bih ja svoju porodicu i sebe izložio nečemu što nije dobro?

Šta se dešava u Izraelu? Oni su prvi imali sjajan obuhvat, a onda opet imaju porast zaraženih.

Desio se probaj imuniteta. Oni su bili dosta dobro zaštićeni, imali su oko 75 odsto obuhvata. I to je dalo za pravo ljudima da skinu maske, da se opuste pa čak i u zatvorenom prostoru, tako da je ova situacija posledica previše opuštenog ponašanja. Imali su u tom momentu 20 odsto onih koji su osjetljivi, da se virus održi, a sada je i prošao određeni period od druge doze, što je uticalo na probaj imuniteta.

Trenutno daju treću dozu i uspešno je sprovode. Najnoviji njihov podatak, od pre tri dana, nakon urađene studije, utvrdili su da oni koji su primili treću dozu, da su posle 16 dana zaštićeni 97 odsto.

вечерње НОВОСТИ

The screenshot shows a news article from the website novosti.rs. The title of the article is "НАШИ ЗУБАРИ У СВЕТСКОМ ВРХУ: Stomatološki fakultet u Beogradu ponovo odlično plasiran na prestižnoj Šangajskoj listi". The article is dated 29.08.2021, 10:13. It features a photograph of a modern dental clinic interior. On the right side of the page, there is a sidebar with various news snippets and social media sharing options.

НАШИ ЗУБАРИ У СВЕТСКОМ ВРХУ: Stomatološki fakultet u Beogradu ponovo odlično plasiran na prestižnoj Šangajskoj listi

STOMATOLOŠKI fakultet Univerziteta u Beogradu će do kraja godine otvoriti najmoderniji razvojni implantološki centar sa šest naučno-istraživačkih laboratorijskih i edukativnih centara, jedinim na Balkanu, a možda i u Evropi.

U proteklo dve godine fakultet je kompletno sredio svih osam klinika u svom sastavu, sale i amfiteatre, kupljena je najsavremenija oprema, tako da su studenti dobili odlične uslove za učenje i praktičnu nastavu.

Kvalitet školovanja budućih stomatologa je prepoznat i u svetskoj akademskoj zajednici najboljih, pa se Stomatološki fakultet na nedavno objavljenoj Šangajskoj listi nalazi od 20. do 30. mesta, daleko ispred matičnog univerziteta, koji više nije među 500 najboljih u svetu.

Ekipa "Novosti" se uverila u sjajne uslove za studiranje. Moderno sredjene čekaonice, stomatološke stolice i mašine sa pratećom opremom, koje se mogu videti u najboljim privatnim ordinacijama, kvalitetni materijali koji se koriste u radu, ljubazni doktori, sestre i tehničari, kafić. Stoga, nije ni čudo što zatičemo nasmejane pacijente, što nije uobičajena slika kod zubara.

U razgovoru za "Novosti" prof. dr Alekса Marković, dekan Stomatološkog fakulteta, otkriva "tajnu" uspeha ove ustanove.

- Osnov je što već duži vremenski period vodimo računa o podmlađivanju kadra - kaže profesor Marković. - Treba od šest do 10 godina da se postane nastavnik. Mi o tome strogo vodimo računa, pa smo u poslednje tri godine izabrali 20 mladih nastavnika, što je za ponos fakulteta. Takođe, i van onoga što dobijemo od države, iz sopstvenih sredstava ulažemo u nastavu i usavršavanje. Ne kažemo da su mala sredstva koja daje država za nauku, ali ona nisu dovoljna.

Profesor Marković ističe da je Stomatološki, možda, jedini fakultet koji šalje mlade saradnike na usavršavanje. Stipendija je 10.000 evra godišnje, a svake godine ode jedan do dva studenta, što značajno doprinosi uspostavljanju saradnje sa kolegama iz inostranstva.

- Pre par godina smo uveli i da najboljem studentu damo šansu da ostane na fakultetu - navodi profesor Marković. - Zaposlimo ga na godinu dana u nekoj od osam radnih jedinica, gde ima mesta. Ako je moguće, trudimo se i da ispunimo njihovu želju, ono šta ih najviše interesuje. Posle isteka godinu dana tražimo povratnu informaciju od nastavnika i saradnika, da li taj najbolje diplomirani student ispunjava uslove da ostane da radi na fakultetu. Uključujemo ga u nastavni, naučni i rad sa pacijentima, da vidimo gde se najbolje nalazi. To radimo već pet godina i svih petoro najboljih su dobili stalno zaposlenje.

Godinama unazad ne jenjava interesovanje za upis na studije stomatologije. Tako je i u proteklom upisnom roku za 220 mesta konkurisalo 820 kandidata, četiri na jedno mesto. Za razliku od svojih kolega na nekim inostranim fakultetima, naši stomatolozi imaju najkvalitetniju besplatnu praktičnu nastavu, i to na pacijentima.

- Naši studenti su spremni da, po diplomiranju, mogu da počnu da rade - naglašava naš sagovornik. - Naravno, s vremenom stiču rutinu i iskustvo. Retki smo, na ovim prostorima, koji forsiramo praktičnu nastavu, gde studenti rade. U Italiji, recimo, rade na modelu, kod nas na pacijentu, uz superviziju nastavnika i saradnika. Imaju besplatni program praktične nastave, a pacijent na studentskim vežbama ne plaća ništa. Dok traje školska godina, od oktobra do 15. januara i od 15. februara do juna, može da dođe bilo koji pacijent, bez uputa i bez plaćanja intervencije.

Prema rečima profesora Markovića, prošle godine fakultet je prošao novi krug akreditacije, a plan i program prilagođen je kriterijumima u EU, kako bi studenti lakše nostrifikovali diplomu.

- Cilj nam je bio da poboljšamo kvalitet nastave i olakšamo studentima, ali i neke stvari koje fale da ubacimo i dobijemo kvalitetniji program - objašnjava dr Marković. - U jednoj godini smo imali deset ispita, što je jednostavno nemoguće ispuniti, pa se dešavalo da studenti zapnu, da prenose ispite. Po starom programu nisu imali, recimo, infektivne predmete, ali mogli su da ih biraju. Međutim, u praksi je to značilo da ih pola generacije nije slušalo. Stomatolog je doktor i treba da ima osnovno znanje i iz infektivnih bolesti.

Fakultet završava razvojni implantološki centar, za koji je nabavljen veći deo opreme.

- U centru će se raditi kompletan implantologija, a studenti će imati praktičnu nastavu - navodi dr Marković. - Takođe, održavaće se kursevi, ne samo za stomatologe iz Srbije, već iz celog sveta. Svake godine imamo jednog stipendistu iz različitih zemalja - Grčke, Kine, ove godine dolazi iz Japana, koji provedu godinu dana na našem fakultetu. Bićemo najbolji edukativni centar iz oblasti implantologije. Trebalo bi da počne i supspecijalizacija iz ove oblasti, koja će trajati godinu dana.

Ove godine na listi najboljih svetskih visokoškolskih ustanova bilo je više od 1.800 univerziteta iz 93 zemlje. Već godinama na prvom mestu je Harvard.

FINANSIRA UDŽBENIKE NASTAVNIKA

- Fakultet finansira izdavanja udžbenika svojih nastavnika, koje komisija odobri - kaže dr Marković. - Počeli smo da obnavljamo literaturu, jer imamo stare udžbenike. Studenti moraju imati savremenu literaturu, po prihvatljivim cenama, a nastavnicima to treba zbog napredovanja. Ranije se dešavalo, napišete udžbenik, date ga izdavačkoj kući i ona određuje cenu.

MEĐUNARODNA SARADNJA

STOMATOLOŠKI fakultet ima veoma razvijenu međunarodnu saradnju.

- Imamo projekte sa Italijom, Francuskom i Nemačkom, Švedskom... - To nam dosta pomaže, jer naši mladi ljudi sarađuju sa drugim ustanovama, rade zajedničke projekte i iz toga proizilazi dosta publikacija.